

Vastaus vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 4 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan varautuminen Ukrainan sodan seurauksiin

VD/2674/00.02.00.03/2022

RV/MH/SI/EJ

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja neljä muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan varautuminen Ukrainan sodan seurauksiin

Venäjän 24. helmikuuta 2022 aloittama sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan on järkyttänyt syvästi myös suomalaisia. Sotatoimien takia tavallisia ukrainalaisia uhkaa humanitaarinen katastrofi. Ukrainasta tulevat tiedot kertovat, että sotatoimialueilla alkaa olla pulaa lääkkeistä ja jopa elintarvikkeista. Lisäksi sadat tuhannet ukrainalaiset pakenevat maasta. Samalla kuitenkin maan läntiset raja-asetat ovat tukkiutuneet niin, että ihmiset ovat joutuneet jonottamaan rajan ylitystä jopa useamman vuorokauden.

Suomalaisissa on herännyt ainutlaatuinen halu auttaa sodasta kärsiviä ihmisiä. Juuri humanitaarisen avun toimittaminen on nyt kaikkein kiireisintä. Siksi Vantaan kaupunginhallituksen päätös 150 000 euron avustuksesta on oikea. Kaupungilla pitää olla kuitenkin valmius jatkaa humanitaarista apua. Lisäksi kaupungin pitää omilla toimillaan valmistautua Ukrainasta tulevien pakolaisten vastaanottamiseen myös Suomeen.

Euroopan unionin maiden päätös sulkea ilmatilansa Venäjän lentoyhtiöiltä ja Venäjän aikeet ilmatilansa sulkemisesta vaikuttavat suoraan myös lentokenttäkaupunki Vantaalle. Koronapandemian tuomien pitkäaikaisten menetysten jälkeen ilmailualan työpaikat ovat jälleen uhattuina. Kaupungin pitääkin koota toimintasuunnitelma toimenpiteistä, joilla tätä taloudellista iskua vaimennetaan.

Venäjänkieliset ovat Vantaan suurin muunkielisten ryhmä. Heistä kaikki eivät suinkaan ole kotoisin Venäjän federaatiosta. Moni tavallinen ihminen myös vastustaa sotaa. Kaikkein pahinta olisi nyt kohdistaa kaunaa, syrjintää ja pelkoa Suomessa asuviin venäjänkielisiin. Se ei auta lainkaan ukrainalaisia, joista moni itse on myös venäjänkielinen. Vihan ja pelon ei pidä antaa levitä Suomessa, jonne se ei kuulu.

Edellä oleva perusteella me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaan kaupunki valmistautuu jatkamaan humanitaarista apua Ukrainan sodan uhreille sekä ryhtyy toimenpiteisiin sotaa pakenevien ihmisten vastaanottamiseksi. Tämän ohella kaupunki kokoaa toimenpiteitä ilmailuliikenteen kohtaamisen vaikeuksien lievittämiseksi. Lisäksi kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin hyvien väestösuhteiden ylläpitämiseksi Vantaalla myös tulevaisuudessa. ”

Kaupunginvaltuusto 28.2.2022 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupungin häiriötilannejohtoryhmä kokoontuu tällä hetkellä viikoittain seuraamaan tilannetta ja tekemään tarvittavia linjauksia. Kaupungille perustettiin nopeasti Tilannekuva Ukraina -ryhmä, joka koordinoi operatiivista toimintaa. Toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan poikkihallinnollisesti. Työryhmiä toimii hätämajoituksen järjestämiseksi, vapaaehtoistyön koordinoimiseksi, työllisyysasioiden koordinoimiseksi sekä maahantuloon varautumiseksi lentokentällä. Vantaan edustajia on mukana useissa valtakunnallisissa, alueellisissa ja kaupunkiryhmissä. Kaupungin toiminnot ja työryhmät raportoivat tilanteesta säännöllisesti, ja johtokeskus kokoaa tilannekuvaraportin häiriötilannejohtoryhmälle. Tietoja tilanteen johtamiseksi saadaan myös valtakunnallisista raporteista.

Sotaa pakenevat ukrainalaiset saavat EU:n päätöksen mukaisesti tilapäisen suojelun ja tätä kautta oleskeluluvan. Tilapäistä suojelua saavat eivät saa pakolaistasusta tai kuntapaikkaa. Vaikka he eivät ole turvapaikanhakijoita, on heidän oikeutensa saada majoitus-, sosiaali- ja terveystaloudellista tukea laajuudessaan sama kuin turvapaikanhakijalla. Näitä palveluita ja tukia antaa vastaanottokeskukset maahanmuuttoviraston (Migri) vastatessa keskusten toiminnan rahoittamisesta sekä valvonnasta. Vantaalla toimii vastaanottokeskus, jonka kapasiteettia on nostettu.

Varautumista ja toimenpiteitä sotaa pakenevien ihmisten vastaanottamiseksi ja auttamiseksi tehdään tällä hetkellä esimerkiksi seuraavasti:

- Vantaa on kartoittanut mahdollista hätämajoituskapasiteettia, joka on 1200 paikkaa
- Vantaan kaupunki on varautunut perustamaan hätämajoitusta tarjoavan keskuksen Korson koulun kiinteistöön
- Vantaan kaupunki on varautunut perustamaan hätämajoitusta tarjoavan vastaanottokeskuksen Korson koulun kiinteistöön
- Tilapäisen suojelun tarpeessa olevien sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut kuuluvat vastaanottokeskusten vastuulle, joten tämän tarpeessa olevia ihmisiä ohjataan ensisijaisesti hakeutumaan vastaanottokeskusten palvelujen piiriin. Ohjausta toteutetaan heti lentokentällä jaettavan infokirjeen avulla sekä opastamalla tulijoita Migrin lentokentän palvelupisteeseen.
- Vantaalla avautui 11.4.2022 Ukraine Help Center Vantaa, jossa tulijat saavat ohjausta, neuvontaa, kohtaamista sekä tarvittaessa aineellista apua. Help Center –toiminta toteutetaan kuntalaispalvelujen ja MLL Uudenmaan piirin yhteistyössä.

Vantaan kaupunki osoitti 150 000 euroa humanitaarista apua sodan uhrien auttamiseksi. Rahallisen avun perillemeno varmistettiin jakamalla se luotettaville järjestöille: Unicef (50 000 euroa), Suomen Punainen Risti (50 000 euroa) ja UN Women (50 000 euroa). Humanitaarisen avun jatkamista arvioidaan tarvittaessa häiriötilannejohtoryhmässä sekä esimerkiksi Ukrainassa käytävän sodan vaikutusten varautumisen tueksi perustetussa kuuden suurimman kaupungin koordinaatioryhmässä.

Kaupunki käy aktiivista vuoropuhelua lentokenttäalueen päätoimijoiden (valtionyhtiöt Finnair ja Finavia), työllisyysviranomaisien, oppilaitosten ja paikallisten lentoliikenteeseen kytkeytyvien yritysten kanssa tavoitteena löytää yhdessä ratkaisuja akuutteihin ongelmiin. Vantaan kaupungilla on rajallisesti palveluita ja resursseja lentoliikenteen haasteiden ratkaisemisessa, mutta sillä on avainrooli yhteistyössä toteutettavien toimenpiteiden koordinoimisessa.

Väestösuhteisiin liittyen olemme tunnistanee koventuneen ilmapiirin sodan takia ja kuuntelemme herkillä korvalla viestejä kentältä. Jatkamme myös vahvaa järjestöyhteistyötä. Tämä on ollut Vantaan erityispiirre jo aikaisemmin. Vantaan venäläinen klubi on yksi suurimpia venäjänkielisten järjestöjä Suomessa ja he toimeenpaneavat mm. pääkaupunkiseututasoista STEA-rahoitteista, jossa tarjotaan

neuvontaa venäjänkielisille. Heidän piirissään ollut paljon myös Ukrainasta tulleita. Vantaan kotouttamisohjelmaa uudistetaan tänä vuonna samalla kun valtakunnallisesti lakia kotoutumisen edistämisestä uudistetaan. Vantaan ohjelman valmistelutyötä tehdään vahvasti asukkaita ja järjestöjä kuullen mm. monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta on prosessissa vahvasti mukana.

Vastaus on laadittu 29.4. olleen tilanteen mukaan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueen, kasvupalveluiden palvelualueen, kuntademokratian palvelualueen sekä talouden ja strategian palvelualueen yhteistyönä.

Kaupunginhallitus 9.5.2022 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa vasemmistoliiton valtuustoryhmälle sekä neljälle muulle aloitteen allekirjoittaneelle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 4 muun valtuutetun aloite Vantaan varautuminen Ukrainan sodan seurauksiin.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

turvallisuuspäällikkö Markus Hammarström, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

kehityspäällikkö Susanna Issakainen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi